

## ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Дехтярєва О.О.:

КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»,

Харківської обласної ради

[elena.dekhtiarova@gmail.com](mailto:elena.dekhtiarova@gmail.com)

У ХХІ столітті у всьому світі спостерігається постійне зростання потенційно небезпечних і шкідливих чинників, що впливають на життя і здоров'я населення, а особливо молодого покоління. В той же час встановлено, що причиною багатьох аварій, катастроф, пожеж, дорожньо-транспортних подій, забруднення довкілля являється людський чинник. Тому забезпечення безпеки життєдіяльності є однією з базових потреб, яка повинна стати метою і цінністю людини. Вирішити це завдання можна шляхом формування культури безпеки студентів, що включає розвиток якостей людини, спрямованих на забезпечення власної безпеки, дбайливе відношення до довкілля, безпеці усіх сфер життєдіяльності - соціальної, економічної, демографічної, техногенної, інформаційної, екологічної.

Формування культури безпеки життєдіяльності студентів є найважливішим завданням закладів вищої освіти (ЗВО). Нажаль досі відсутня чітка орієнтація на формування культури безпеки і зміцнення здоров'я у сфері освіти. З цією метою необхідно озброювати молодь вміннями і навичками в області безпеки життєдіяльності, впроваджувати нові підходи в змісті і організації навчально-виховного процесу на усіх рівнях освіти, а особливо у ЗВО.

Виховання культури безпеки у ЗВО включає наступні аспекти: формування предметних умінь і навичок, теоретичну, практичну, психологічну підготовку, розвиток якостей студентів, необхідних для безпечної життєдіяльності.

У Харківській гуманітарно-педагогічній академії (ХГПА) виховання культури безпеки здійснюється в педагогічному процесі у дисциплінах природничого циклу: "Основи валеології", "Основи медичних знань", "Екологія", "Анатомія, фізіологія і гігієна", "БЖД" тощо.

Викладачі кафедри природничих дисциплін об'єднують зусилля з підготовки студентів до профілактики і подолання шкідливих та небезпечних чинників життєдіяльності. Також на кураторських годинах обов'язково проводяться різноманітні бесіди з виховання культури безпеки життєдіяльності студентів.

Для підвищення культури безпеки життєдіяльності студентів ЗВО викладачі кафедри природничих дисциплін ХГПА посилили практичну спрямованість знань при викладанні дисциплін природничого циклу. На практичних заняттях ми застосовуємо імітаційні і ситуаційні завдання, психологічні тренінги, студенти самостійно створюють інформаційні бюлетені, брошури, відеоролики про безпечну поведінку, здоровий спосіб життя. На кафедрі організовано конкурси серед студентів на кращі соціальні ролики про раціональне харчування, вплив алкоголізму, наркотиків, нікотину на здоров'я людини тощо.

Знання, які отримують студенти знижують ризики, що виникають в професійній діяльності в перші роки роботи, дозволяють адаптуватися до нових умов життєдіяльності і визначають рівень сформованості культури безпеки в соціумі.

Це є необхідною умовою для здійснення майбутніми педагогами професійної діяльності. В основі даної діяльності повинна бути закладена ідеологія створення безпечних і комфортних умов для учнів, формування у них компонентів культури безпеки життєдіяльності в процесі передачі їм наявного власного досвіду щодо забезпечення безпеки в соціумі.

